

№4 М.Әуезов атындағы жалпы орта білім беретін мектеп

«Шахмат» үйірмесінің жылдық жоспары

Мұғалімі: Жасмағамбетов Қ.Т.

Сыныбы: 3«ә»

2024-2025 оқу жылы

Түсінік хат

Бұл бағдарлама бойынша дене тәрбиесінен оқушыларға денсаулықтарын шынықтыру мен салауатты өмір салтын сақтауға тәрбиелейді.

Үйірме - бұл сыныптан тыс жұмыстың ең белсенді әрі тиімді формаларының бірі, мұндағы тарау-тақырыптар кеңейіп, тереңдей оқытылады.

Онда оқушылардың тоғызқұмалақ ойыны туралы теориялық білімдерін практикамен ұштастыра отырып, тереңірек таныстыру, ойын барысында аса ептілікке, ұқыптылыққа, ұжымшылдыққа тәрбиелей отырып, барлық уақытта да төзімділік қабілетін дамытуға көңіл бөлінеді.

Тоғызқұмалақ – қазақта кең тараған, өте қызықты, ойлы ойын. Қаратау қазбаларының арасынан табылған тас «қазан» осы тоғызқұмалақты еске салады. Бұл ойын Қызғызстанда, Монғолияда, қарақалпақстанда, Өзбекстан қазақтарның арасында, алыс шетел қазақстанның арасында катты дамыған.

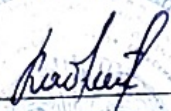
Бұл бас шынықтыратын ойынды біздің ұлттық «шахматымыз» десе болғандай. 162 таспен ойналатын осы бір ойлы ойынның жоғалып кетпеуіне кезінде академик-жазушы Мұхтар Әуезов, халық артисі Қалибек Қуанышбаев, техника ғылымының кандидаты М. Ибраев пен шахматшы Е.Браундардың сіңірген еңбектері өте зор.

Тоғызқұмалақтан алғашқы республикалық жарыс 1948 жылы өткізіліп, жарысқа халық ойынының шеберлері Абайдың немересі Ысқақов (Семей), Андамас Жөкеев (Қарағанды), Оспан Қаржауов (Семей), Шорман Өтегенов (Жамбыл) сияқты тоғызқұмалақшылар қатысты.

Республиканың тұңғыш чемпионы Ш.Өтегенов болды. 1948-1960 жылдар аралығында Қазақстан аймағында көптеген біріншіліктер өтті. Осы кезеңдерде қатарынан алты жыл бойы Жамбыл облысының өкілі Рахымбай Ахмамбетов бірінші орынды жеңіп алып отырды. Кейін көп жылдар бойы бірінші орынды В. Поляков пен Қасымов алма кезек жеңіп алып отырды.

Халқымыздың кемеңгер ақыны Абай кезінде тоғызқұмалақтың аса шебер ойыншысы болған.

кітемін:

Мектеп директоры: С.Е.Қабдрахманова

Шахмат үйірмесінің жоспары

	Өтілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өтілетін мерзімі
1	Қазақстанның көне шахмат тарихы	1 сағ	02.09.24ж
2	Шахмат ойынының тарихы	1 сағ	09.09
3	Шахмат тастары, жүру ережелері	1 сағ	16.09
4	Шахмат жазуы	1 сағ	23.09
5	Пат немесе тең ойын	1 сағ	30.09
6	Фигуралар қозғалысы	1 сағ	07.10
7	Ферзі королге қарсы	1 сағ	14.10
8	Екі піл королге қарсы	1 сағ	21.10
9	Генерал болуын армандайтын жауынгер	1 сағ	04.11
10	Шахмат сағаты	1 сағ	11.11
11	Тең ойынды ұсыну	1 сағ	18.11
12	Мәңгілік шахфигураларды алмастыру	1 сағ	25.11
13	Қос ат қорғаныс	1 сағ	02.12
14	Ферзі гамбиті	1 сағ	09.12
15	Ортодоксаль қорғанысы	1 сағ	16.12
16	Славиян қорғанысы	1 сағ	23.12
17	Ферзі гамбитіндегі қақпан	1 сағ	13.01.25ж
18	Қақпанға түсіп қалмау	1 сағ	20.01
19	Тактика әдісі	1 сағ	27.01
20	Еліктіру әдісі	1 сағ	03.02
21	Қос соккы әдісі	1 сағ	10.02
22	Байлап матау әдісі	1 сағ	17.02
23	Ашық шабуыл әдісі	1 сағ	24.02
24	Шалғыту әдісі	1 сағ	03.03
25	Кеңістікті босату әдісі	1 сағ	10.03
26	Тосқауыл кою әдісі	1 сағ	17.03
27	Қорғаушының көзін жою әдісі	1 сағ	07.04
28	Өтпелі жүріс әдісі	1 сағ	14.04
29	Жол бөгеу әдісі	1 сағ	21.04
30	Стратегия	1 сағ	28.04
31	Күшті және әлсіз нүктелер	1 сағ	05.05
32	Варианттарды есептеу тәсілі	1 сағ	12.05
33	Алдын алу немесе сактық шаралары	1 сағ	19.05

28.08.2024 ж. №1 әдістемелік кеңесте талқыланып, 29.08.2024 ж №1 педагогикалық кеңесте қабылданды